

формлении, а также в стилистическом плане, где следует употреблять лишь стилистически нейтральные фразеологизмы, лишенные экспрессивности [7, с. 114].

Несмотря на то, что в большинстве европейских языков юридические тексты имеют много общих черт, для квалифицированного перевода правовых документов Евросоюза переводчику следует изучить особенности европейского юридического и бюрократического английского языка.

Список использованных источников:

1. Jeremy Gardner. Misused English Words and Expressions. European Court of Auditors, 2013. – 66 с.
2. Kady Potter. The use of «Eurish» in Brussels confuses many. 28.05.2014. <https://www.graydon.co.uk>.
3. Michael Skapinker. Eurish has developed a grammar of its own. Financial Times. April 9, 2014. <https://www.ft.com>.
4. HUDOC-European Court of Human Rights. <https://www.hudoc.echr.coe>.
5. English-Ukrainian international case law dictionary. – Odessa: National University «Odessa Law Academy», 2017. – 526 с.
6. Власенко С.В. Договорное право: практика профессионального перевода в языковой паре английский-русский. – М.: Вольтерс Клувер, 2006. – 301 с.
7. Алимов В.В. Юридический перевод: практический курс. Английский язык. Учебное пособие. – М.: Ком Книга, 2005. – 160 с.

ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ДОСЯГНЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ МІЖМОВНИХ ТРАНСФОРМАЦІЯХ ІДІОМ

Солдатова Л. П.

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської мови

Київського університету імені Бориса Грінченка

У статті розглядаються проблеми міжмовних трансформацій у процесі міжкультурних комунікацій.

1) Саме ідіом викликають значні проблеми при перекладі в силу того, що вони знаходяться на стику цілого ряду наукових дисциплін, таких як лінгвістика, антропологія, літературознавство, етнографія, соціолінгвістика, філософія, психолінгвістика, культурологія та багатьох інших. Тобто, тих наук, які так чи інакше звертаються до вивчення процесу формування інформації, тобто дискурсу [4], комунікативного процесу, до його змістового потенціалу та реалізації цього потенціалу.

Наукова проблема пов’язана з необхідністю уникати непорозуміння в процесі створення дискурсу для досягнення автентичності при міжмовних трансформаціях інформації.

Запропоновано варіант технології, яка забезпечує автентичний переклад фразеологічних одиниць у практиці міжмовних комунікацій на основі створення тлумачної формули значення ідіом (ТФЗІ) та застосуванні інформаційно-кореляційного критерію (ІКК) [5]. Запропонована технологія дозволяє досягнути результатів, здатних підвищити ефективність комунікації між носіями різних мов первинної соціалізації.

Об’єктом дослідження є ідіоматичні одиниці сучасної англійської та української мови.

Предметом дослідження є проблеми перекладу ідіом та варіант досягнення автентичної міжмовної трансформації.

Процес формування інформації в мозку людини не залежить від мови. Кожна мова виражає реальність у своїй власній акусто-графічній коді (АГК), створюючи свій власний погляд на реальність і стверджуючи свою власну систему «понять» («смислів»), утворюючи і розвиваючи мережі зв'язків кожного АГК.

Інформація, яка потрапляє в мозок людини, входить у зчленування з інформаційними структурами, вже раніше зафікованими людинською. Досягнення мети вдалої побудови дискурсу можливе тільки у разі врахування особливостей і законів психіології людської діяльності, соціальної комунікації, функціонування мови.

Виникає міжмовна інтерференція, тобто вплив системи «мови первинної соціалізації» на систему «мови вторинної соціалізації» і навпаки, тобто відбувається прирівнювання одиниць однієї мови до одиниць іншої мови за їх подібностю, за формами (акустичною, графічною, акусто-графічною), за повною або частковою ідентичністю значення «стиржневого» значення та ін. «Люди... розуміють один одного не таким чином, що дійсно передаються один одному знаки» [1, с. 301]. Потебія О. О. вважає, що на слово не можна дивитися як на вираження готової думки [2, с. 22-29].

Лексичний склад у ідомі різний, але при цьому стилістичне або емоційне забарвлення повинно зберігатися при міжмовних трансформаціях. Необхідно пам'ятати, що «...культурні помилки сприймаються набагато болючіше, ніж помилки мовні. Культурні ж помилки, як правило, не пробачаються так легко і утворюють негативне враження» [3, с. 33-34].

Основовою ІККР (інформаційно-кореляційний критерій розмежування) є аналіз можливих кореляцій інформаційних масивів, які містяться в ідомах різних мов.

ІКК обґрунтovаний на основі наявності або відсутності інформаційного перетину, який зберігається в інформаційних масивах ідоми для перекладу.

Приклад утворення глумачкої формули значення ідоми (ТФЗІ) та використання ІККР:

1. Аналітичний опис (тлумачення) сутності (значення) словосполучення:

1.1. Пряме значення:

Sit on the fence (Engl.) – сидіти на паркані.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.) – не виконувати певні види роботи: кування і молотьба.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.)
(\cap – наявність кореляції інформації по суті; \cap – відсутність кореляції інформації по суті).

1.2. Переносне:

Sit on the fence – брак волі, нерішучість.

Сидіти на паркані (укр.) – немає.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.) – брак волі, нерішучість.

Do not forge, do not mill – немає.

Sit on the fence (Engl.) \cap сидіти на паркані (укр.).

Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.) \cap Do not forge, do not mill.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

2. Аналітичний опис (тлумачення) функціональної суті фразеологізма:

Sit on the fence (сидіти на паркані) – про нерішучу безвольну людину, яка не ~~може~~ або не здатна самостійно щось зробити, вирішити, вибирати чи приймати рішення.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти (Do not forge, do not mill) – про людину, яка не ~~може~~ че нічого робити або самостійно вирішувати, вживати якісь заходи.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

3. Синоніми:

Sit on the fence – сидіти на паркан – нерішуча безвольна людина.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти – нерішуча безвольна людина.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

4. Антоніми:

Sit on the fence – рішуча людина.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти – рішуча людина.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

5. Об'єкт \ суб'єкт:

Sit on the fence – суб'єкт.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти – суб'єкт.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

6. стилістична функція:

– позитивна конотація:

Sit on the fence – немас.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти – немас.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

– негативна конотація:

Sit on the fence – е.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти – е.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

– нейтральна конотація:

Sit on the fence – е.

Hi (не) кувати, ні (не) молоти – е.

Висновок: Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

7. Кореляція значень.

Кореляційний зв'язок – зв'язок, при якому кожному значенню однієї ознаки відповідає кілька значень іншої взаємопов'язаної з ним ознаки:

Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.).

8. Загальний висновок:

Sit on the fence (Engl.) \cap Hi (не) кувати, ні (не) молоти (укр.), тобто є кореляційний зв'язок.

Ідіоматичні вирази є репрезентаторами певної культури та норм комунікації, притаманних даний соціально-культурній спільноті, в якій рівень образності та експресивності висловлювань – досить різноманітним. Їх значення не дорівнюють сумі значень їх компонентів, тобто АГК, і в якості одиниці перекладу виступає все словосполучення в цілому – певний закладений об'єм інформації.

Висновок: мовець повинен постійно орієнтуватися на динамічно репрезентовані у власній свідомості можливі ментальні моделі співрозмовника, демонструючи здатність до усвідомлення не тільки власних психологічних станів і когнітивних процесів, а й станів і процесів іншого учасника комунікаційного процесу, інакше кажучи, спроможність моделювати чужу свідомість.

Подальшими дослідженнями є розробка додаткових методичних рекомендацій щодо утворення ТФЗІ та використання ІКР для перекладу ідіоматичних одиниць з урахуванням особливостей мов перекладу для науковців, які мають професійний інтерес до теорії та практики перекладу, для професійних перекладачів з метою урахування мовних особливостей і нюансів і для тих, хто вивчає іноземні мови для непрофесійного, неофіційного спілкування.

Список використаних джерел:

1. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию. – М., 1984. – 400 с.
2. Потебня А. А. Теоретическая поэтика. – М.: Высшая школа, 1990. – 344 с.
3. Тер-Минасова С. Роль сопоставления языков и культур для наиболее полного раскрытия их сущности. В кн. Язык и межкультурная коммуникация (Учеб. пособие). – М.: Слово / Slovo, 2000. – 624 с.
4. Солдатова Л. П. Поняття «дискурс»: проблеми визначення // Мовні і концептуальні картини світу: Зб. наук. пр. Випуск 46, ч. 4. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2013. – 32-40 (429 с.)
5. Soldatova Lesia. Avoidance of ambiguity in the process of discourse creation // Education facing contemporary world issues. <http://www.eduworld.ro/www.futureacademy.org.uk>.